

sedan de af dem framställda grundsatzerna blifvit godkända, detaljerade förslag kunde med någon fördel utarbetas, för hvilket ändamål komiterade i underdånighet hemstält om nedsättande af en särskild komité; alltså och då, om denna hemställan i nåder bifalles, berörda komité väl äfven borde insamla de upplysningar från länen och annorstädes, som kunna vara nödiga för att tillfredsställande uppgöra ofvanberörda detaljerade förslag, lärer jag icke nu böra dermed mig befatta.

Ludvig B. Falkman.

Gustaf Ljunggren.

Stockholm i Rikets General-Landtmäterikontor den 13 Augusti 1869.

Vidimeras

J. E. Nyström.

L. von Hedenberg.

N:o 39.

Af Herr Törneblad: Angående nedsättning af annuiteterna å de af staten till vissa enskilda jernvägsbolag lemnade låneunderstöd.

För de lån, som på grund af 1871 och 1876 års riksdagsbeslut beviljats åt enskilda jernvägsbolag, skall ränta utgå efter 5 procent för året. Denna räntefot blef utan tvifvel bestämd med afseende derå, att staten icke skulle för sina försträckningar behöfva vidkännas någon årlig förlust, hvilket kunde hafva blifvit händelsen, om räntan då hade satts lägre än till 5 proc. Sedan den tiden har likväl räntefoten för statens egna upplåningar varit i

stadigt nedgående. För jernvägslånen ur 1881 års anslag bestämdes också räntan till $4\frac{1}{2}$ proc., och de äldre enskilda jernvägarne erläggas ännu lägre ränta, nemligen 4,3 och till och med 2 proc., hvilket dock beror på andra omständigheter.

Vid 1883 års riksdag väcktes motioner derom, att räntan å lånen ur 1871 och 1876 års anslag måtte nedsättas från 5 proc. till $4\frac{1}{2}$ proc. och hela annuiteten från 6 proc. till 5 proc. I följd häraf blef också annuiteten nedsatt till $5\frac{1}{2}$ proc. — hvilket med beräkning af 5 proc. ränta i längden är att betrakta som en fördel för staten — men räntan bibehölls vid det förra beloppet, tydligtvis på den grund, att enligt uträkning af sakkunnig person den effektiva medelräntan å statens lån efter konvertering af 1868 års lån skulle utgöra 4,6462 proc. För närvarande, eller rättare sagdt, om nu blifvande inverkan af de sist vidtagna lånekonverteringarna, särskildt den, som uppgjorts med ränta å $3\frac{1}{2}$ proc., hvars vilkor dock ännu ej äro offentliggjorda, tages i beräkning, kan efter all sannolikhet den verkliga medelräntan å statens lån antagas vara vida lägre, än 1883 var fallet. Och om äfven den effektiva räntan å jernvägsbolagens lån ur 1876 års anslag, såsom framgår af utredningen i Stats-Utskottets utlåtande N:o 48 vid 1883 års riksdag, på grund af anståndet med erläggande af ränta för de tre första åren, ej kan beräknas högre än 4,23 proc. — hvarvid dock bör märkas, att efter liknande beräkningsgrund för 1881 års lån räntan torde ställa sig ännu lägre — så lär nu mera ej någon förlust för staten vara att befara, utan all kostnad kunna betäckas med en ränta af $4\frac{1}{2}$ proc. Att åter staten för sina försträckningar till enskilda jernvägar ej bör bereda sig någon vinst, torde så mycket mera få anses gifvet, som en dylik åsigt redan blifvit uttalad af Fullmäktige i Riksgäldskontoret i deras 1883 afgifna yttrande i ämnet (se nyss åberopade utlåtande).

Härtill kommer, att två statslån, af hvilka möjligen försträckningarna till jernvägsbolag på grund af 1871 och 1876 års riksdagsbeslut till icke obetydlig del utgått, nemligen de af 1870 och 1876 nu mera i större eller mindre mån äro under konvertering, hvarför äfven i det afseendet skäl synes vara för handen att ej af bolagen upptaga den hittills varande högre räntan.

På grund af hvad nu blifvit anfördt och då det måste anses i hög grad billigt, att räntan för lånen ur 1871 och 1876 års anslag ej fortfarande är högre, än dels omtanken om statens fördel, dels afseendet å en välbehöflig lättnad för jernvägsbolagen medgifva, får jag vördsamt föreslå,

att å de till jernvägarne Vislanda—Bolmen, Hultsfred—
Vestervik, Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo, Visby—
Hemse, Varberg—Borås, Krylbo—Borlänge, Karlskrona—

Vexiö, Krylbo—Norberg, Upsala—Margrethill och Ludvika—Kihl lemnade låneunderstöd af statsmedel måtte från och med 1887 beräknas en annuitet af 5 procent, af hvilken annuitet först godtgöres 4 $\frac{1}{2}$ procent ränta å oguldna kapitalbeloppet och återstoden utgör amortering.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1886.

Ragnar Törneblad.

Häruti instämma:

<i>H. P. W. Gahn.</i>	<i>A. de Maré.</i>	<i>Carl v. Baumgarten.</i>
<i>Fr. Richter.</i>	<i>A. G:son-Bennich.</i>	<i>J. Mankell.</i>
<i>L. de Geer.</i>	<i>W. Lindahl.</i>	<i>Victor Ekenman.</i>

N:o 40.

Af Friherre von Kræmer: Angående förändrad uppställning af bilagorna till den del af statsverkspropositionen, som afser riksstatens nionde hufvudtitel, m. m.

Det torde vara allmänt erkänt, att, för Riksdagens ledamöter, arbetet med att inhemta fullständig kännedom om de ärenden, som till statsregleringen i första rummet höra, högst betydligt underlättats genom de, till följd af Riksdagens på Stats-Utskottets förslag gjorda framställningar åren 1880 och 1884, af Kongl. Maj:t vidtagna genomgående förbättringarna i uppställningen af så väl den nådiga propositionen till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof, som af de densamma åtföljande bilagorna.

Det är egentligen endast vid *en* hufvudtitel, nemligen den nionde, som ännu något i förevarande afseende återstår att önska.

För alla de andra hufvudtitlarna gäller nemligen, att numrorna vid de särskilda äskade anslagen hänvisa till och återfinnas på det ställe i bilagan